

Markéta VOŘÍŠKOVÁ, *Edice pamětní knihy města Netolice, tzv. žluté 1630-1848*, České Budějovice 2014 (= diplomová práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických, Filozofická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích), 400 s.

Posudek vedoucího diplomové práce

Tématem a současně hlavním pramenem diplomové práce Markéty Voříškové se stala dochovaná netolická pamětní kniha, jejíž zápisy by alespoň podle názvu práce měly pokrývat období let 1630 až 1848. Diplomantka zkoumaný pramen popsala po vnitřní i vnější stránce, věnovala se jeho obsahu, pokusila ho zasadit do kontextu vývoje českých městských pamětních knih a také ho v příloze své diplomové práce celý edičně zpřístupnila. Naznačené struktura práce s pramenem se projevila v rozčlenění předkládané diplomové práce. Po stručném úvodu, v němž objasnila volbu tématu pro svou kvalifikační práci i její vnitřní členění, se studentka nejprve zabývala dosavadním bádáním o městských knihách v české historiografii. Kompilativně pojatý text se vcelku zdařile zabývá nejvýznamnějšími osobami, které se počínaje polovinou 19. století zabývaly uvedenou problematikou. Podrobnějšího rozvedení by si rozhodně zasloužily jen letmo připomenuté práce Rostislava Nového a Františka Hoffmanna (s. 13). Následná snaha o začlenění netolické pamětní knihy do kontextu dosud edičně zpřístupněných českých a moravských městských pamětních knih je významně limitována skutečností, že ediční pozornosti se dosud až na výjimky dosud dostávalo knihám středověkým, zatímco rukopis, jemuž se věnovala sl. Voříšková, naopak začal být veden až v 17. století. Autorčin opět kompilativně pojatý výklad o vývoji městských knih není nijak objevný, ke komparaci, kterou spíše jen naznačila, než aby se jí opravdu věnovala, by se hodily jiné pamětní knihy, které v novověku byly vedeny i menších (jiho)českých městech (nabízí se např. lišovská pamětní kniha, které se ve své bakalářské i diplomové práci věnovala Kateřina Kotterzynová).

Za zdařilý naopak považuji podrobně zpracovaný vnitřní a vnější popis netolické pamětní knihy, který obsahuje druhá kapitola. Sl. Voříšková ho doplnila strukturovaným přehledem zápisů v pamětní knize (s. 29-36), který vhodně doplňuje edici a usnadňuje orientaci v ní. Na závěr připojila přehled dvanácti písařských rukou, které se různou měrou podílely na vedení studovaného pramene.

V následné třetí kapitole se studentka věnovala tematickému rozboru jednotlivých zápisů v kontextu dějin Netolic v raném novověku. Folio, které uvozuje záznamy citované na s. 43-

44, by bylo vhodnější uvést do závorky až na samotnou citaci. Působení Rožmberků ve správě království bylo spíše spojeno se zemskými než dvorskými úřady (s. 45), i když i v nich byli páni červené pětিলisté růže činní. Zmínky o písemnostech vedených v 16. a 17. století v netolické městské kanceláři, kterou jsou dodnes součástí Archivu města Netolice (s. 46), by měly být doplněny příslušnou citací. Zarážející je tvrzení o tom, že v Netolicích mělo být veřejně posluhováno pod obojí od roku 1595, když utrakvisté ovládli tamní faru i farní kostel již v pohusitském období (s. 46). Uzmnutí města Jindřichem Roubíkem by mělo být doplněno časovým údajem (s. 47).

Přehled dějin města v období, k němuž se vztahují záznamy ve studované městské knize, doplnila autorka komentářem vybraných zápisů, které se pokusila interpretovat v širším kontextu dějin regionu i země. Šlo zejména o udělovaná privilegia, jejichž opisy se v knize objevily, cechovní výsady, zprávy o konaných pohřbech, užívání zvonů, vojenské tažení do Uher ve druhé polovině 16. století, vpád pasovského vojska na počátku 17. věku, katastrofální důsledky klimatických projevů ze šedesátých let 17. století, zrušení jezuitského řádu roku 1773 a selskou rebelii roku 1775. V případě privilegií postrádám informaci o dochování těchto písemností v AM Netolice, která by se mohla stát východiskem pro komparaci dochovaného materiálu s pamětní knihou. Studentka si bohužel patrně nevšimla, že zpráva o tažení do Uher z konce 16. století významně posouvá dolní časový mezník studované knihy.

Předkládaná diplomová práce je psána čtivým jazykem s jen minimem prohrěšků proti jazykovým pravidlům. V textu se vyskytují drobné chyby v interpunkci (s. 21, 24), shodě podmětu s přísudkem (s. 18) či neopravené překlepy (s. 14, 40).

Většinu rozsahu obou svazků kvalifikační práce sl. Voříškové zabírá edice netolické pamětní knihy, která je doplněna jmenným, místním a věcným rejstříkem stejně jako slovníkem archaismů a latinismů. Přestože práci na edici musela studentka věnovat ohromné množství času, objevují se v ní četné chyby. Jde zejména o nedostatky v interpunkci, která musí být do editovaného textu doplněna podle moderních pravidel, přestože to je vzhledem k charakteru tehdejšího českého jazyka mnohdy obtížné. Nepřesnosti se vyskytují také v kvantitě samohlásek, nejednotném psaní velkých a malých písmen, čtení cizích slov nebo nedodržení stanovených edičních pravidel. Řadu pojmů vysvětlovaných v poznámkách pod čarou by stačilo uvést a objasnit ve slovníku archaismů. Zbytečné jsou také pokusy o identifikaci osob, které se nepodařilo určit. Také v případě těchto měšťanů, ostatních obyvatel města nebo sedláků z okolních vsí postačí jmenný rejstřík.

Diplomová práce Markéty Voříškové představuje zajímavý a poctivý příspěvek ke studiu raně novověkých městských pamětních knih. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji stupněm **velmi dobře**.

Jindřichův Hradec, 13. června 2014



doc. PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D.